

למנצח על אילת השחר (תהילים, פרק כ"ב, פס' 1)

"ואין מדקדקין במעות פורים, אלא כל הפושט ידו ליטול, נותנין לו."
(משנה תורה לרמב"ם, 1135-1204, קורדובה-פוסטאט, ספר זמנים, הלכות מגילה, פרק ב', סימן י"ח)

מתנות לאביונים, אפשר לשלוח בפקט?

"...ועל דרך פשט נראה לתת טעם לשבח, למה בשאר ימות השנה נותנה לארנקי של צדקה, ובפורים יתן לעני מיד ליד. דיש לומר מה שנותנה לארנקי של צדקה, כדי שלא יתבי יש העני, ובפורים, שכולם מקבלים זה מזה, עניים ועשירים, דכתיב "ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים" (אסתר, פרק ט', פס' 22), אם כן אינו מגיע לביוש לעני המקבל, לפי שמתחזק העני באמרו, גם הנותן לי מקבל מתנה מחברו, לכן יתן הצדקה בפורים מיד ליד לקיים מצות צדקה בעצמו, דמצוה בו יותר מבשלוחו, שהם גבאי צדקה".
(מעיל צדקה לרב אליהו הכהן, איזמיר, נפ' 1729, סעיף א', סימן ר"כ)

למה צדקה לתת מיד ליד?

משלוח מנות, אפשר לתת כסף?

"...וכן אמרו חכמים, גדולה לגימה שמקרבת את הרחוקים וכו' (סנהדרין, דף ק"ג, עמ' ב'), אבל במעות אפשר שאין בזה הבעת חיבה יתירה, ולכן אינו יוצא ידי חובת משלוח מנות בנתינת כסף מזומן.
(שו"ת יחוה דעת למרן הרב עובדיה יוסף שליט"א, נולד 1920, בגדאד-ירושלים, חלק ו', סימן מ"ה)

למה אולי צדקה?

חייבים להשתכר בפורים?

אמר רבא: חייב אדם להתבסס בפורים עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. רבה ורבי זירא, עשו סעודת פורים ביחד, התבסמו. קם רבה שחט את רבי זירא. למחרת, ביקש עליו רחמים והחיהו. לאחר שנה, אמר לו: "יבוא אדוני ונעשה סעודת פורים יחדיו". אמר לו: "לא בכל שעה ושעה מתרחש נס".
(תרגום תלמוד בבלי, מסכת מגילה, דף ז' ע"ב)

"...והיודע בעצמו, שיזלזל אז במצווה מן המצוות... או שינהג קלות ראש, מוטב שלא ישתכר."
(כף החיים לרב יעקב חיים סופר, 1870-1939, בגדאד-ירושלים, אורח חיים, הלכות מגילה, סימן תרצ"ה)

למה לא לאשתכר?

חייבים לאכול אוזני המן?

"מצווה להרבות בסעודת פורים... ומנהג יפה לאכול זירעונים בפורים, זכר לאכילת זירעונים שאכלו דניאל וחבריו, ועשה להם הקב"ה נס בזה. ולכן פה עירנו, מנהגם לטגן מוליתא בקטניות ובשר ביחד, שקורין זה בערבית סמבוסק".
(בן איש חי לרב יוסף חיים, 1834-1909, בגדאד, פרשת תצווה, הלכות פורים)

וישנה ואת נערוטיה וגו' (אסתר, פרק ב', פס' 9), אמר רב: שהאכילה מאכל יהודי... ורבי יוחנן אמר: זירעונים.
(תלמוד בבלי, מסכת מגילה, דף י"ג, ע"א)

מאיפה הביא ה"קט"צ עם אוזני המן?

אז מה עושים בפורים?

המשחק בקוביא מכתו טריה ואחריתו שאיה וקלל בשערים
פזר ממונו ויוסיף עונו גם מורד בקונו בשבועות שקרים
יחשוב פי ריוח ולעולם לא יצליח ובקמיו לא יפריח פי אחריתו מרורים
יאכל בחפזון בלי ברכת מזון גם ימצא רזון פענוי פפורים
ילך מעיר לעיר מקומו לא גאיר והוא עני וצעיר מדלג על הרים
ראשו פרוע ובגדו קרוע פי רוע ירוע לעצמו ולאחרים
כל אנשי ביתו שונאים אותו ומצפים יום מותו בשמחה ובשירים
והשוחק בזר מביתו נגזר ולאחיו מוזר וחבר לנכרים
השוחק בשתיים יפסיד פי שנים שופך דם כמים לבו לב אכזרים
השוחק בשלשה תכסהו בושה ומאבד היקשה ויובל לקברים
והשוחק בפאפאת לעד לא ישבע פת לא יזכה לחפת בננו הסוררים
ישוב עד דכא בשבר ובמכה בפסח וספה ובקש הפורים...